

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 19 lipca 1963 r.

w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia zwierząt gospodarczych.

Na podstawie art. 6 ustawy z dnia 2 grudnia 1953 r. o ubezpieczeniach majątkowych i osobowych (Dz. U. Nr 72, poz. 357) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1.

Przepisy ogólne.

§ 1. 1. Obowiązkowe ubezpieczenie zwierząt gospodarczych obejmuje bydło i konie w wieku od 1 roku, należące do osób fizycznych władających zwierzętami jako właściciele, posiadacze, użytkownicy lub dzierżawcy.

2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa:

- 1) o PZU — należy przez to rozumieć Państwowy Zakład Ubezpieczeń;
- 2) o inspektoracie PZU — należy przez to rozumieć inspektorat powiatowy, miejski oraz oddziały dla m. st. Warszawy i m. Łodzi;
- 3) o organie służby weterynaryjnej — należy przez to rozumieć lekarzy weterynarii oraz techników weterynarii, posiadających uprawnienia do wykonywania czynności wymienionych w rozporządzeniu, a wykonujących czynności weterynaryjne na zlecenie państwowych zakładów leczniczych dla zwierząt lub klinik wydziałów weterynaryjnych wyższych szkół rolniczych;
- 4) o obowiązkowym ubezpieczeniu — należy przez to rozumieć obowiązkowe ubezpieczenie na wypadek padnięcia i dobiecia z konieczności bydła i koni.

3. Przepisy rozporządzenia dotyczące:

- 1) powiatów, powiatowych rad narodowych i ich prezydentów — stosuje się odpowiednio do miast stanowiących powiaty miejskie, miast wyłączonych z województw oraz do rad narodowych tych miast i ich prezydentów;
- 2) gromadzkich rad narodowych — stosuje się odpowiednio do miejskich rad narodowych miast nie stanowiących powiatów oraz rad narodowych osiedli;
- 3) biur gromadzkich rad narodowych — stosuje się odpowiednio do właściwych organów administracji prezydentów miejskich (dzielnicowych) rad narodowych oraz rad narodowych osiedli.

Rozdział 2.

Zakres ubezpieczenia i odpowiedzialności PZU.

§ 2. 1. Odpowiedzialnością PZU objęte są szkody powstałe wskutek padnięcia lub dobiecia z konieczności zwierzęcia z powodu choroby lub wypadku, przy czym przez pojęcie choroby rozumie się również komplikacje powstałe w wyniku ciąży, porodu, trzebień i operacji.

2. Uważa się, że dobiecie z konieczności nastąpiło, gdy:

- 1) organ służby weterynaryjnej stwierdził na piśmie, że nie ma widoków wyleczenia zwierzęcia i choroba jest śmiertelna;
- 2) organ służby weterynaryjnej, a w razie niemożności uzyskania opinii tego organu — dwaj miejscowi doświadcze-

ni rolnicy stwierdzą na piśmie, że w następstwie wypadku jest konieczne dobiecie zwierzęcia dla uratowania jego wartości rzeźnej (mięsa) lub skrócenia cierpień.

§ 3. Na podstawie uchwały powiatowej rady narodowej — za opłatą dodatkowej składki — zakres ubezpieczenia określony w § 2 może być rozszerzony:

1) na szkody powstałe z powodu:

- a) uboju krowy na skutek całkowitej utraty mleczności spowodowanej nieuleczalną chorobą,
- b) uboju konia na skutek całkowitej utraty przydatności użytkowej, spowodowanej wypadkiem lub nieuleczalną chorobą;

2) na koszty leczenia przez organ służby weterynaryjnej i koszty sekcji zwierzęcia; zakres ubezpieczenia kosztów leczenia ustala PZU w porozumieniu z prezydium powiatowej rady narodowej.

§ 4. 1. PZU nie odpowiada za szkody dotyczące koni i bydła:

- 1) powstałe z powodu chorób zaraźliwych objętych przepisami o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych, za które to szkody nie przyznano odszkodowania lub zapomogi z budżetu Państwa (fundusz epizootyczny);
- 2) powstałe wskutek działań wojennych;
- 3) spowodowane przez zdarzenia losowe objęte innym obowiązkowym ubezpieczeniem.

2. PZU nie odpowiada za szkody dotyczące bydła, powstałe z powodu gruźlicy płuc, wymienia lub narządów płciowych, nie ujawnionej u żywych zwierząt w drodze badania bakteriologicznego, z wyjątkiem wypadków, gdy przy pobieraniu materiału do badania bakteriologicznego w kierunku gruźlicy zwierzę ze względu na stan grożący padnięciem zostanie skierowane do uboju.

3. PZU nie odpowiada za szkody dotyczące koni, jeżeli właściciel nie wykonujący zawodu rolnika nie posiadał zwierząt podlegających obowiązkowemu ubezpieczeniu podczas rejestracji bydła i koni na dany rok (§ 9) ani też nie jest wpisany do prowadzonej przez PZU ewidencji budynków i mienia ruchomego objętych obowiązkowym ubezpieczeniem.

Rozdział 3.

Sumy ubezpieczenia.

§ 5. Na każdy rok kalendarzowy ustala się sumy ubezpieczenia zwierząt gospodarczych bądź jako normowe sumy ubezpieczenia (§ 6), bądź też jako indywidualne sumy ubezpieczenia (§ 7).

§ 6. 1. Na podstawie podjętej przez powiatową radę narodową uchwały o obowiązkowym ubezpieczeniu zwierząt według normowych sum ubezpieczenia poszczególne konie są ubezpieczone na sumę jednakową dla wszystkich koni w powiecie, a poszczególne sztuki bydła ubezpieczone są na sumę jednakową dla wszystkich sztuk bydła w powiecie.

2. Normowe sumy ubezpieczenia zwierząt ustala prezydium powiatowej rady narodowej w porozumieniu z PZU w wysokości 40%, 50% lub 70% wartości rynkowej średniej

jakości zwierząt w powiecie w roku poprzedzającym rok ubezpieczenia.

§ 7. 1. Na podstawie uchwały powiatowej rady narodowej PZU ustala w powiecie indywidualne sumy ubezpieczenia zwierząt.

2. Indywidualne sumy ubezpieczenia ustala się w wysokości uzgodnionej z właścicielem w granicach do 70% wartości zwierzęcia; w razie niemożności uzgodnienia sumę ubezpieczenia ustala się w wysokości 50% wartości rynkowej średniej jakości zwierząt w powiecie w roku poprzedzającym rok ubezpieczenia.

§ 8. Wartość rynkową średniej jakości zwierząt w powiecie określa przedstawiciel PZU przy udziale przedstawicieli (po jednym) służby weterynaryjnej lub służby zootechnicznej i powiatowego związku kółek rolniczych.

Rozdział 4.

Rejestracja i szacowanie zwierząt, dowód ubezpieczenia.

§ 9. 1. PZU przeprowadza corocznie przy współudziale biur gromadzkich rad narodowych rejestrację zwierząt podlegających obowiązkowemu ubezpieczeniu.

2. O terminie rozpoczęcia i zakończenia rejestracji w danej miejscowości PZU zawiadamia właścicieli w drodze ogłoszeń ogłaszanych w sposób przyjęty zwyczajowo w danej miejscowości.

3. Czynności biura gromadzkiej rady narodowej dokonywane w związku z rejestracją polegają w szczególności na:

- 1) zawiadamianiu właścicieli zwierząt o terminie, sposobie i zakresie rejestracji;
- 2) współudziale przedstawiciela biura w czynnościach rejestracyjnych i określaniu wartości zwierząt; przedstawicielem biura gromadzkiej rady narodowej może być sołtys lub inna wskazana przez biuro osoba, która zna stan pogłowia zwierząt na danym terenie.

§ 10. Zwierzęta gospodarcze rejestruje się według faktycznego stanu posiadania, przy czym:

- 1) w powiatach, w których wszystkie zwierzęta ubezpiecza się na normowe sumy ubezpieczenia (§ 6) — rejestruje się ilość bydła i koni u poszczególnych właścicieli;
- 2) w powiatach, w których ustala się indywidualne sumy ubezpieczenia zwierząt (§ 7) — rejestruje się poszczególne zwierzęta i określa ich wartość z równoczesnym oznakowaniem bydła przy pomocy kolczyków lub opisem koni, pozwalającym na ustalenie ich tożsamości.

§ 11. Wartość poszczególnych zwierząt — dla ustalenia indywidualnych sum ubezpieczenia — określa przedstawiciel PZU, po porozumieniu z właścicielem zwierzęcia, przy udziale przedstawiciela biura gromadzkiej rady narodowej, biorąc za podstawę istniejące w danej miejscowości i okolicy rynkowe ceny zwierząt.

§ 12. PZU uprawniony jest do sprawdzania na miejscu w gospodarstwie w każdym czasie ilościowego i jakościowego stanu zwierząt, podlegających obowiązkowemu ubezpieczeniu.

§ 13. PZU doręcza właścicielowi zwierząt dowód ubezpieczenia, który powinien zawierać następujące dane:

- 1) w powiatach, w których dokonano ilościowej rejestracji bydła i koni (§ 10 pkt 1) — ilość i gatunek zwierząt, wysokość normowych sum ubezpieczenia oraz należną składkę;

- 2) w powiatach, w których ustalono indywidualne sumy ubezpieczenia zwierząt (§ 10 pkt 2) — wartość i sumę ubezpieczenia każdego zwierzęcia, ogólną sumę ubezpieczenia zwierząt danego właściciela oraz należną składkę.

Rozdział 5.

Początek i koniec odpowiedzialności PZU.

§ 14. 1. Odpowiedzialność PZU rozpoczyna się w dniu, w którym zwierzę osiąga wiek 1 roku.

2. Odpowiedzialność PZU kończy się z chwilą sprzedaży zwierzęcia, jeżeli nabywca nie odpowiada warunkom określonym w § 1 ust. 1, sprzedaży zwierzęcia na rzeź lub z chwilą przeniesienia go na teren nie objęty obowiązkowym ubezpieczeniem.

Rozdział 6.

Obowiązki właścicieli zwierząt podlegających obowiązkowemu ubezpieczeniu.

§ 15. Właściciel ubezpieczonego zwierzęcia obowiązany jest opłacać składki zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami i taryfami.

§ 16. 1. Właściciele zwierząt podlegających obowiązkowemu ubezpieczeniu obowiązani są:

- 1) ułatwić organom PZU dokonanie wszelkich czynności związanych z ubezpieczeniem zwierząt, łącznie z oznakowaniem bydła, dla którego ustala się indywidualne sumy ubezpieczenia, oraz podać ilość i wiek posiadanych zwierząt;
- 2) przestrzegać podstawowych zasad pielęgnacji, żywienia i użytkowania zwierząt oraz zapobiegać szkodom;
- 3) stosować się do przepisów w zakresie zwalczania zaraźliwych chorób zwierzęcych; w szczególności właściciele zwierząt obowiązani są w razie zachorowania lub wystąpienia u zwierzęcia objawów wzbudzających podejrzenie zachorowania na chorobę zaraźliwą, jak np. pryszczycę, wąglik, gruźlica płuc, wymienia lub narządów płciowych, niezwłocznie zgłosić taki wypadek do państwowego zakładu leczniczego dla zwierząt, biura gromadzkiej rady narodowej, sołtysa lub bezpośrednio do powiatowego (miejskiego) lekarza weterynarii;
- 4) sprawdzić czy dowód ubezpieczenia obejmuje wszystkie zwierzęta podlegające obowiązkowemu ubezpieczeniu — według stanu posiadania w dniu rejestracji — i w razie, gdy dowód ubezpieczenia nie obejmuje wszystkich zwierząt podlegających obowiązkowemu ubezpieczeniu, zawiadomić o tym właściwy inspektorat PZU najpóźniej w ciągu 15 dni od dnia otrzymania dowodu ubezpieczenia.

2. Pominięty w czasie rejestracji właściciel zwierząt obowiązany jest zgłosić posiadane zwierzęta właściwemu inspektoratowi PZU w ciągu 15 dni od ogłoszonego terminu zakończenia rejestracji w danej miejscowości.

§ 17. 1. W razie wypadku lub choroby ubezpieczonego zwierzęcia właściciel obowiązany jest wezwać niezwłocznie pomocy organu służby weterynaryjnej i zastosować się do jego zaleceń.

2. Jeżeli w razie wypadku zwierzęcia uzyskanie pomocy organu służby weterynaryjnej okaże się niemożliwe, właściciel obowiązany jest wezwać dwóch miejscowych, doświadczonych rolników i wykonać ich zalecenia, zmierzające do uratowania życia zwierzęcia lub jego wartości rzeźnej.

3. W razie padnięcia zwierzęcia nie leczonego przez organ służby weterynaryjnej właściciel obowiązany jest wezwać organ służby weterynaryjnej dla dokonania sekcji zwierzęcia i ustalenia przyczyny padnięcia.

§ 18. 1. W razie powstania szkody właściciel zwierzęcia obowiązany jest:

- 1) zawiadomić o szkodzie właściwy inspektorat PZU niezwłocznie, a najpóźniej w ciągu 24 godzin od jej powstania lub od chwili, gdy się o szkodzie dowiedział;
- 2) w razie dobicia zwierzęcia — poddać mięso badaniu przez urzędowy organ badania zwierząt rzeźnych i mięsa, który wydaje pisemne potwierdzenie wyników oceny mięsa;
- 3) postąpić ze zwłokami zwierzęcia w sposób ustalony obowiązującymi przepisami;
- 4) ułatwić organom PZU wykonanie czynności niezbędnych do ustalenia okoliczności, rozmiaru szkody i jej przyczyny oraz udzielić wyjaśnień.

2. W ciągu 7 dni od powstania szkody właściciel obowiązany jest dostarczyć inspektoratowi PZU:

- 1) zgłoszenie szkody na formularzu PZU, poświadczone przez biuro gromadzkiej rady narodowej;
- 2) opinię organu służby weterynaryjnej, który leczył zwierzę, oraz opinię organu tej służby, który dokonał sekcji zwierzęcia lub poubojowego badania mięsa;
- 3) dowody stwierdzające wysokość kwot uzyskanych ze sprzedaży mięsa i skóry.

3. Jeżeli obowiązkowe ubezpieczenie obejmuje również koszty leczenia (§ 3 pkt 2), właściciel jest obowiązany dostarczyć inspektoratowi PZU rachunek poniesionych kosztów leczenia oraz kosztów sekcji zwierzęcia, wydany przez organ służby weterynaryjnej.

§ 19. 1. Niewykonanie przez właściciela zwierzęcia jednego lub więcej obowiązków określonych w §§ 16—18 może spowodować zmniejszenie lub nieprzyznanie odszkodowania przez PZU.

2. Zmniejszenie odszkodowania, o którym mowa w ust. 1, może być dokonane przez PZU w szczególności w następujących przypadkach oraz w następującej wysokości:

- 1) odszkodowanie może być zmniejszone o 40%, jeżeli wykonanie obowiązku mogło zapobiec zmarowaniu się wartości rzeźnej zwierzęcia, oraz o 60%, jeżeli wykonanie obowiązku mogło zapobiec powstaniu szkody, o ile właściciel zwierzęcia:
 - a) nie przestrzegał podstawowych zasad pielęgnacji, żywienia i użytkowania zwierzęcia (§ 16 ust. 1 pkt 2),
 - b) nie wezwał niezwłocznie pomocy organu służby weterynaryjnej w razie wypadku lub choroby ubezpieczonego zwierzęcia albo nie zastosował się do zaleceń organu służby weterynaryjnej (§ 17 ust. 1);
- 2) odszkodowanie może być zmniejszone o 50%:
 - a) gdy właściciel w terminie 15 dni od daty otrzymania dowodu ubezpieczenia nie zawiadomił inspektoratu PZU o nieumieszczeniu w dowodzie ubezpieczenia wszystkich zwierząt podlegających obowiązkowemu ubezpieczeniu (§ 16 ust. 1 pkt 4),
 - b) gdy właściciel, wpisany do prowadzonej przez PZU ewidencji budynków i mienia ruchomego objętych obowiązkowym ubezpieczeniem, w ciągu 15 dni od ogłoszonego terminu zakończenia w danej miejscowości rejestracji zwierząt nie zawiadomił inspektoratu PZU o pominięciu go podczas rejestracji i nie zgłosił posiadanych zwierząt (§ 16 ust. 2).

3. W razie niewykonania dwu lub więcej obowiązków, o których mowa w ust. 2, odszkodowanie może być zmniejszone nie więcej niż o 60%.

4. Odszkodowanie nie przysługuje:

- 1) w razie stwierdzenia złego zamiaru lub rażącego niedbalstwa właściciela zwierzęcia, jeżeli miało to wpływ na powstanie lub rozmiar szkody;
- 2) gdy z winy właściciela zwierzęcia niemożliwe jest ustalenie przyczyny szkody lub wysokości odszkodowania;
- 3) gdy właściciel zwierzęcia, nie wpisany do prowadzonej przez PZU ewidencji budynków i mienia ruchomego objętych obowiązkowym ubezpieczeniem, w ciągu 15 dni od ogłoszonego terminu zakończenia w danej miejscowości rejestracji zwierząt nie zawiadomił inspektoratu PZU o pominięciu go podczas rejestracji i nie zgłosił posiadanych zwierząt (§ 16 ust. 2).

Rozdział 7.

Ustalenie wysokości odszkodowania.

§ 20. 1. W powiatach, w których dokonano zgodnie z przepisem § 10 pkt 1 ilościowej rejestracji bydła i koni i w których normowe sumy ubezpieczenia ustalone zostały w wysokości 40% lub 50% ceny rynkowej średniej jakości tych zwierząt w powiecie, podstawą do ustalenia wysokości odszkodowania są te sumy, z zastrzeżeniem wynikającym z ust. 4.

2. W powiatach, w których zgodnie z przepisem § 10 pkt 1 dokonano ilościowej rejestracji bydła i koni i w których normowe sumy ubezpieczenia ustalone zostały w wysokości 70% ceny rynkowej średniej jakości tych zwierząt w powiecie, podstawą do ustalenia wysokości odszkodowania są — z zastrzeżeniem wynikającym z ust. 4 — normowe sumy ubezpieczenia w procentach ustalonych dla poszczególnych grup wieku i jakości koni oraz dla poszczególnych grup bydła — zgodnie z poniższą tabelą:

1) za konie

wiek koni w chwili szkody		jakość zwierząt			hodowlane
		zła	dobra	bardzo dobra	
od	do	% normowej sumy ubezpieczenia			
1 roku	2 lat	50	70	80	—
2 lat	10 lat	70	120	150	180
10 lat	14 lat	60	100	130	150
14 lat	17 lat	50	80	100	120
17 lat	20 lat	40	60	70	100
20 lat i więcej		25	35	35	—

2) za bydło

	zwierzęta użytkowe	zwierzęta hodowlane
	% normowej sumy ubezpieczenia	
jałówki w wieku od 1 roku do 2 lat i starsze nie zacielone, krowy powyżej 12 lat oraz wolce i buhaje w wieku od roku do 2 lat	75	110
jałówki cielne od 2 lat i pozostałe bydło użytkowe	100	150

3. W powiatach, w których dokonano zgodnie z przepisem § 10 pkt 2 rejestracji z ustaleniem indywidualnych sum ubezpieczenia, podstawą do ustalenia wysokości odszkodowania za zwierzę, dla którego ustalono indywidualną sumę ubezpieczenia, jest ta suma, w pozostałych zaś przypadkach — 50% ceny rynkowej średniej jakości zwierząt w powiecie (§ 7 ust. 2), z zastrzeżeniem wynikającym z ust. 4.

4. Jeżeli kwoty, o których mowa w ust. 1—3, przekraczają wartość zwierzęcia przed zachorowaniem lub wypadkiem, wynikającą z opinii organu służby weterynaryjnej, który leczyl zwierzę, za podstawę obliczenia wysokości odszkodowania przyjmuje się 70% wartości zwierzęcia ustalonej przez PZU przy badaniu okoliczności powstania szkody.

§ 21. 1. Od sumy będącej podstawą do ustalenia wysokości odszkodowania (§ 20) odlicza się część wartości pozostałości zwierzęcia po szkodzie, a mianowicie:

- 1) gdy ustalono indywidualną sumę ubezpieczenia zwierzęcia — odlicza się taką część wartości pozostałości zwierzęcia po szkodzie, jaką część wartości danego zwierzęcia stanowi jego suma ubezpieczenia;
- 2) gdy nie ustalono indywidualnej sumy ubezpieczenia zwierzęcia — odlicza się 40%, 50% lub 70% wartości pozostałości zwierzęcia po szkodzie, w zależności od tego, w jakim stosunku do przeciętnej wartości zwierząt w powiecie została określona suma ubezpieczenia (§ 6 ust. 2 i § 7 ust. 2).

2. Nie dokonuje się odliczeń z tytułu pozostałości zwierzęcia po szkodzie, o których mowa w ust. 1, jeżeli właściciel padłego zwierzęcia przedstawi pokwitowanie właściwego terenowo zakładu utylizacyjnego lub podległego mu punktu zbiorczego z odbioru zwłok zwierzęcia.

§ 22. 1. Za wartość pozostałości zwierzęcia po szkodzie (§ 21 ust. 1) uważa się udowodnioną kwotę uzyskaną ze sprzedaży pozostałości zwierzęcia po szkodzie, z zastrzeżeniem, że w razie zaliczenia zwierzęcia lub tuszy na dostawy obowiązkowe — wartość pozostałości określa się według cennika dla ponadobowiązkowych dostaw żywca. Uzyskana kwota powinna być udowodniona rachunkiem wystawionym przez jednostkę gospodarki uspołecznionej, upoważnioną do handlu zwierzętami rzeźnymi oraz mięsem, lub rachunkiem wystawionym przez właściciela zwierzęcia, poświadczonym przez biuro gromadzkiej rady narodowej co do zgodności cen z kształtującymi się na rynku.

2. Jeżeli właściciel nie udowodni wysokości kwoty uzyskanej ze sprzedaży mięsa albo zużyje je na własne potrzeby — PZU stosuje następujące odliczenia:

- 1) przy koniach dobitych — 40% kwoty obliczonej w myśl § 20;
- 2) przy bydłach dobitym, w przypadku uznania mięsa za pełnowartościowe — 60%, a w przypadku uznania mięsa za mniej wartościowe lub warunkowo zdalne — 40% kwoty obliczonej w myśl § 20; w razie nieudokumentowania oceny mięsa (§ 18 ust. 1 pkt 2) — stosuje się odliczenia jak za mięso pełnowartościowe.

3. Jeżeli właściciel nie udowodni wysokości kwoty uzyskanej ze sprzedaży skóry we właściwej jednostce gospodarki uspołecznionej, PZU stosuje odliczenia w wysokości wartości 20 kg skóry I klasy według obowiązującego cennika skór surowych.

§ 23. 1. Uchwała powiatowej rady narodowej może ustalić zasadę wypłaty odszkodowań przez PZU bez żądania od właścicieli zwierząt udowodnienia wartości pozostałości po padłych i dobitych zwierzętach, PZU wypłaca wówczas odszkodowania w procentach sumy określonej zgodnie z § 20, a mianowicie:

1) za zwierzęta padłe (konie i bydło)	— 95%.
2) za konie dobite z konieczności	— 60%.
3) za bydło dobite z konieczności	— 40%.

Nie stosuje się wówczas przepisu § 19 ust. 2 pkt 1.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w przypadkach, o których mowa w § 24.

§ 24. Za szkody powstałe z powodu chorób zaraźliwych, objętych przepisami o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych, za które to szkody przyznane zostało odszkodowanie lub zapomoga z budżetu Państwa, PZU wypłaca odszkodowanie w wysokości różnicy pomiędzy wartością szacunkową zwierzęcia, ustaloną przez właściwy organ administracji państwowej według zasad określonych przepisami o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych, a wysokością przyznanego odszkodowania z budżetu Państwa. Różnica ta nie może przekroczyć kwoty, o której mowa w § 20 ust. 1—3.

§ 25. W powiatach, w których obowiązkowe ubezpieczenie obejmuje również koszty leczenia (§ 3 pkt 2), PZU wypłaca koszty leczenia i koszty sekcji zwierzęcia na podstawie rachunku wydanego przez organ służby weterynaryjnej.

Rozdział 8.

Płatność odszkodowania.

§ 26. 1. PZU wypłaca odszkodowanie w ciągu trzech tygodni od dnia otrzymania zawiadomienia o szkodzie (§ 18 ust. 1 pkt 1).

2. Jeżeli dochodzenie w celu ustalenia odszkodowania nie może być bez winy PZU zakończone w terminie trzech tygodni od dnia otrzymania zawiadomienia o szkodzie (ust. 1), odszkodowanie powinno być wypłacone w ciągu dwóch tygodni po zakończeniu dochodzenia.

3. Jeżeli właściciel nie dostarczy inspektoratowi PZU w ciągu siedmiu dni od powstania szkody dokumentów wymienionych w § 18 ust. 2 pkt 1 i 2 oraz ust. 3 — odszkodowanie powinno być wypłacone w ciągu dwóch tygodni po otrzymaniu tych dokumentów lub po zakończeniu dochodzenia, o którym mowa w ust. 2.

4. PZU może wstrzymać wypłatę odszkodowania do czasu ukończenia postępowania karnego, jeżeli przedmiotem tego postępowania jest ustalenie przyczyny szkody i zachodzi podejrzenie, że szkoda powstała z przyczyny uzasadniającej odmowę wypłaty odszkodowania.

§ 27. 1. Z dniem wypłaty odszkodowania przechodzą na PZU wszelkie prawa, jakie do wysokości wypłaconego odszkodowania przysługują właścicielowi zwierzęcia w stosunku do osób trzecich z tytułu ich odpowiedzialności za powstanie szkody.

2. Jeżeli właściciel zwierzęcia rzekł się bez zgody PZU prawa do odszkodowania od osób trzecich z tytułu poniesionej straty, PZU jest wolny od obowiązku wypłaty odszkodowania.

3. Jeżeli po wypłacie odszkodowania zostanie ujawniona okoliczność, która na podstawie przepisów niniejszego rozporządzenia wyłącza odpowiedzialność PZU za daną szkodę lub jej część, PZU może żądać zwrotu nienależnie wypłaconej sumy odszkodowania.

Rozdział 9.

Przepisy przejściowe i końcowe.

§ 28. W przypadkach uzasadnionych szczególnymi okolicznościami Minister Finansów na wniosek prezydium powiatowej rady narodowej złożony za pośrednictwem prezydium wojewódzkiej rady narodowej może określić dla dane-

go powiatu w drodze rozporządzenia inne zasady ubezpieczenia, aniżeli przewidziane w §§ 1, 2, 3, 19, 20, 21 ust. 1 i § 22.

§ 29. 1. Tracą moc przepisy rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 31 stycznia 1929 r. w sprawie przymusu ubezpieczenia od ognia ruchomości w gospodarstwach rolnych, przymusu ubezpieczenia żywego inwentarza od wypadków śmierci oraz przymusu ubezpieczenia pól od gradobicia (Dz. U. Nr 13, poz. 112).

2. Bydło i konie, także w wieku poniżej 1 roku, ubezpieczone na podstawie dotychczasowych przepisów, obejmuje się obowiązkowym ubezpieczeniem według zasad niniejszego rozporządzenia.

§ 30. Wykonanie rozporządzenia porucza się Ministrowi Finansów.

§ 31. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*